

Přehled české literatury zaměřený na terminologii adherence k léčbě

Eliška Voříšková, Barbora Košťálová, Josef Malý, Kateřina Malá-Ládová

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cíl: Terminologie v problematice užívání léčiv je ve světové literatuře často chybně či nejednotně používána a dochází k různým záměnám mezi jednotlivými termíny. Cílem práce bylo zmapovat českou literaturu a zjistit, zda čeští autoři terminologii týkající se užívání léčiv používají a jestli jsou při definování těchto pojmů jednotní.

Metodika: Na základě metodického pokynu pro překlad tzv. ABC taxonomie od mezinárodní společnosti International Society for Medication Adherence (ESPAComp) byla vypracována rešerše česky psané literatury publikované do 22. září 2021 v databázích ProLékaře.cz, BMČ, PubMed a nakladatelství Solen. Pro vyhledávání byly použity morfologické varianty klíčových slov: compliance, adherence, iniciace, implementace, diskontinuace, perzistence, konkordance.

Výsledky: Celkem bylo identifikováno 125 českých prací publikovaných v letech 1998 až 2021. Z nich 79 publikací definovalo konkrétní pojmy. Mezi tyto patřily adherence, perzistence, compliance, konkordance, přičemž ve 14 publikacích docházelo k vzájemné záměně výrazů pro compliance a adherenci. Nejčastěji se jednalo o publikace zaměřené na léčbu konkrétních onemocnění. Pouze pět zdrojů se věnovalo problematice užívání léčiv jako celku bez vztahu ke konkrétní nosologické jednotce.

Závěr: Nejednotnost používání termínů týkajících se problematiky adherence k léčbě se ukázala jako velmi častý jev české literatury. Je proto nezbytné ustanovení konsenzu této terminologie za účelem sjednocení české literatury.

Klíčová slova: ABC taxonomie, adherence k léčbě, compliance, perzistence, terminologie.

Review of Czech literature focused on terminology of medication adherence

Background: Medication taking terminology is often used incorrectly or inconsistently in the world literature and the meaning of the terms is interchanged. The aim of the work was to map the Czech literature and find out whether Czech authors use terminology related to medication adherence and whether they are consistent in defining it.

Methods: Based on the methodological instructions for the translation of the so-called ABC Taxonomy introduced by International Society for Medication Adherence (ESPAComp), a search of Czech literature published until September 22nd, 2021 in the databases ProLékaře.cz, BMČ, PubMed, and Solen was prepared. Morphological variants of keywords were used for the search: compliance, adherence, initiation, implementation, discontinuation, persistence, concordance.

Results: A total of 125 Czech publications from 1998 to 2021 were identified, of which 79 defined specific terms. These included: adherence, persistence, compliance, concordance; the terms for compliance and adherence were interchanged in 14 publications. Publications focused on the treatment of specific diseases were the most common. Only five sources dealt with the issue of medication adherence as a theme without relation to a specific nosological unit.

Conclusion: Inconsistency in the use of terms related to medication adherence has proven to be a very common phenomenon in the Czech literature. It is, therefore, necessary to establish a consensus on this terminology in order to unify Czech literature.

Key words: ABC Taxonomy, compliance, medication adherence, persistence, terminology.